TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 20733
Tarih : 21.10.2026

51742

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri ERSOY** tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Bedran GÜNEŞ ALTIN
Mardin Milletvekili

Türkiye Kültür Yolu Festivalleri kapsamında 17-25 Ekim 2026 tarihleri arasında düzenlenen Mardin Kültür Yolu Festivali, Mardin'in binlerce yıllık tarihini, çok dilli ve çok kültürlü yapısını yansıtmak şöyle dursun adeta bir tek tipleştirme ve pop kültürü yaygınlaştırma muradı taşımaktadır. Dokuz gün boyunca hemen her akşam sadece popüler müzik piyasasının farklı isimlerinin sahne alacağı ana konser programına karşın Mardin'i yansıtan bir etkinliğe rastlamak ise neredeyse mümkün değildir.

Mardin; Kürtçe, Arapça, Süryanice ve daha birçok dil ile birlikte çok sayıda inancın birleşimiyle yüzyıllar boyunca oluşmuş kadim bir kültüre ev sahipliği etmesine rağmen Festival programı, bu kültürel zenginliği adeta "görünmez" kılan, hatta bu derin kültürü tahrip eden bir niteliktedir. Festival kapsamında, birkaç geleneksel el sanatına dair etkinliğin olması ise zikredilen ve edilmeyen eleştirileri ortadan kaldıracak nitelikten son derece uzaktır.

Kültür Yolu Festivali'nin internet sitesinde, bu yıl 26 şehirde düzenleneceği belirtilen Festivalin, *"şehirlerin marka değerini artırarak her birini kültürel ve sanatsal anlamda cazibe merkezlerine dönüştürme"* amacını taşıdığı belirtilmektedir.

Kültürel ve sanatsal üretimin kişilerin, toplumların tarihine ve bugününe dokunan yanlarını es geçip onu araçsallaştırarak şehirlerin "marka değerlerini" artırmayı amaçlayan bu kültür politikası, tabiri caizse kültürü de sanatı da "alınır, satılır" bir şey olarak kurgulamaktadır. Oysa kültür politikaları, bir kente "turist çekmeyi", oranın "marka değerini artırmayı" değil; yerel sanatçıların üretimini desteklemeyi ve kültürel çeşitliliği yaşatmayı amaçlamalıdır. Mardin'de yapılan ve adında kültür geçen bir festivalde, Mardinli sanatçıların dahlinin

olmaması, kentin kadim kültürüne dair hiçbir ögenin neredeyse bulunmaması, çokluğun değil tekliğin arzusunda olunduğunu net şekilde göstermektedir.

Bu bağlamda;

1. Mardin Kültür Yolu Festivali'nin programı hangi kurum, kurul veya kişiler tarafından hazırlanmaktadır? Programın oluşturulmasında hangi ölçütler esas alınmakta, sanatçı ve etkinlik seçimlerine kimler karar vermektedir?
2. Festival programı hazırlanırken Mardin'de yaşayan yerel sanatçılar, kültür emekçileri, müzik toplulukları ve kültür kurumlarıyla görüşülmüş müdür? Görüşülmüşse kimlerle görüşülmüş, bu görüş ve öneriler programa ne ölçüde yansıtılmıştır?
3. Festivalin ana konser programında yer alacak sanatçılar hangi ölçütlere göre belirlenmiştir? Mardin'in yerel sanatçılarına ve kentin müzik geleneğini yaşatan sanatçılara programda ne ölçüde yer verilmiştir?
4. Mardin'in Kürtçe, Arapça, Süryanice başta olmak üzere çok dilli kültürel birikiminin festival programında temsil edilmesi için herhangi bir çalışma yürütülmüş müdür? Bu dillerdeki müzik, tiyatro, edebiyat ve diğer sanatsal üretimlere ne ölçüde yer verilmiştir veyahut da neden yer verilmemiştir?
5. Mardin Kültür Yolu Festivali için ayrılan toplam bütçe ne kadardır? Bu bütçenin ne kadarı sanatçı ücretlerine, organizasyon ve tanıtım giderlerine ayrılmıştır?
6. Festival kapsamında yerel sanatçıların ve kültür kurumlarının katılımına yönelik açık çağrı veya başvuru mekanizması oluşturulmuş mudur? Oluşturulmuşsa kaç başvuru alınmış, kaç başvuru kabul edilmiş ve değerlendirmeler hangi ölçütlere göre yapılmıştır?
7. Türkiye Kültür Yolu Festivalleri'nin düzenlendiği kentlerin kültürel kimliklerini ve yerel toplulukların kültürel üretimlerini esas alan bir programlama politikası bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa bu politikanın uygulanması ve denetlenmesi hangi mekanizmalarla sağlanmaktadır?
8. Mardin'in yerel sanatçılarının, kültür emekçilerinin ve farklı dil ve inanç topluluklarının kültürel üretim süreçlerinde söz sahibi olmasını sağlamak amacıyla kentte katılımcı bir kültür-sanat programı oluşturulması planlanmakta mıdır?